

Розділ 9. Інноваційна діяльність

УДК 338.246.87 (477)

DOI: 10.31732/2663-2209-2019-56-185-192

УДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПЕРЕХОДУ ДО ТЕХНОЛОГІЙ ЧЕТВЕРТОЇ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Кириченко О.С.

к.е.н., доцент кафедри управлінських технологій, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, вул. Табірна, 30-32, 03113, Україна, тел.: (067)-872-54-12, e-mail.: OK872@ukr.net, ORCID: 0000-0001-5244-8323

IMPROVEMENT OF INVESTMENT AND INNOVATION PROVISION OF MODERNIZATION OF UKRAINIAN INDUSTRY UNDER TRANSITION TO TECHNOLOGY OF THE FOURTH INDUSTRIAL REVOLUTION

Kirichenko O.

PhD. (Economics), associate professor of management of technology department, «KROK» University, Kyiv, st. Tabirna, 30-32, 03113, Ukraine, tel.: (067)-872-54-12, e-mail.: OK872@ukr.net, ORCID: 0000-0001-5244-8323

Анотація. У статті досліджено питання удосконалення інвестиційно-інноваційного забезпечення модернізації промисловості України в умовах переходу до технологій Четвертої промислової революції. Визначено, що метою оновленої науково-технічної, інноваційної політики є інвестиційно-інноваційне забезпечення промисловості, створення необхідних сприятливих умов для інноваційного технологічного розвитку, здійснення фундаментальних та прикладних наукових досліджень створення та подальшого промислового впровадження інновацій з надання пріоритетів та особливої уваги інноваційним і технологіям Індустрії 4.0., сучасним технологіям Четвертої промислової революції, з метою високотехнологічного розвитку вітчизняної промисловості, зростання її конкурентоспроможності. Обгрунтовано необхідність формування комплексу інвестиційно-інноваційного забезпечення процесів модернізації промисловості із впровадженням нових революційних технологій Індустрії 4.0., що потребує удосконалення інвестиційної політики зі створенням спеціального цільового Фонду інноваційного розвитку, інвестування в інноваційну діяльність; розбудовою фондів венчурного капіталу та впровадженням механізмів венчурного фінансування; розширенням інформаційного організаційного забезпечення процесів залучення інвестицій; розвитком суспільно-приватного партнерства інвестування в інноваційні проекти; розвитком інститутів та механізмів суспільного інвестування, формуванням сприятливого інвестиційного клімату. Визначено, що удосконалення політики в сфері інвестицій, інвестиційно-інноваційного забезпечення спрямоване на створення дієвих механізмів інвестиційного стимулювання та активного залучення як внутрішні так і зовнішніх інвесторів до фінансування процесів інноваційної діяльності та процесів створення та промислового впровадження інновацій, нових технологій в модернізації вітчизняної промисловості. Виявлено та узагальнено, що розбудова і реалізація оновленої науково-технічної та інноваційної політики потребує визначення та цільового забезпечення пріоритетних для країни напрямів наукових досліджень та інноваційних технологій Індустрії 4.0.; створення Банку інноваційних проектів; підтримки фундаментальних прикладних досліджень та НДДКР в сфері нових технологій; стимулювання розробки інноваційних продуктів, процесів, технологій та їх промислового впровадження; підтримки діяльності науково-дослідних організацій інноваційних структур; розвитку ІТ сектора, впровадження цифрових технологій, фінансової, організаційної інформаційної підтримки їх діяльності; розбудови інноваційної інфраструктури.

Ключові слова: інвестиційно-інноваційне забезпечення, державна інноваційна політика, державна інноваційна політика, модернізація промисловості, Четверта промислова революція, Індустрія 4.0.

Формул: 0, рис.: 0, табл.: 0, бібл.: 13

Annotation. The issue of improvement of investment and innovation ensuring modernization of industry of Ukraine in the conditions of transition to the technologies of the fourth industrial revolution is investigated. It is determined that the purpose of a renewed scientific and technical, innovation policy is to create the necessary favourable conditions for

innovative technological development, implementation of fundamental and applied scientific researches of creation and further Industrial implementation of innovations in the provision of priorities and special attention to industry innovation and Technology 4.0. and modern technologies of the fourth industrial Revolution, with the aim of high-tech development of domestic industry of competitiveness growth. The need to form an investment-innovation complex of industry modernization processes with the introduction of the innovative Industrial Technologies 4.0, which requires improvement of the investment policy Creation of a special trust fund for Innovative Development, investment in innovation activity; Development of venture capital funds and implementation of venture financing mechanisms; Expansion of information organizational support of investment attraction processes; Development of public-private partnership of investing in innovative projects; Development of institutions and mechanisms of public investment, formation of favourable investment climate. The improvement of investment and innovation Investment policy is aimed at creating effective mechanisms of investment stimulation and active attraction of both internal and external investors to finance Processes of innovation activity and processes of creation and industrial introduction of innovations of new technologies in modernization of domestic industry. It is discovered and generalized that the development and realization of the updated scientific technical and innovation policy requires determination and targeted providing of the country priority areas of research and innovative technologies; Creation of a Bank of innovative projects; Support of fundamental applied research in the field of new technologies. It is discovered and generalized that the development and realization of the updated scientific technical and innovation policy requires determination and targeted providing of the country priority areas of research and innovative technologies; Creation of a Bank of innovative projects; Support of fundamental applied research in the field of new technologies.

Key words: Investment and innovation support, State innovation policy, State innovation policy, industry modernization, fourth Industrial Revolution, Industry 4.0.

Formulas: 0, fig.: 0, tabl.: 0, bibl.: 13

Постановка проблеми. За сучасних умов інформаційного, технологічного розвитку у провідних технологічно розвинених країнах світу здійснюється процес стрімкого техніко-технологічного розвитку, розбудови цифрової економіки якісно нового рівня із розбудовою процесів виробництва продукції, функціонування інфраструктури, сфери послуг, соціальної сфери та державного управління із впровадженням технологій Четвертої промислової революції. Новизна, революційність технологій, якість та масштабність впровадження змін та швидкість з якою вони відбуваються, їх концентрація активують та пришвидшують перехід економічних систем цих країн на новий, більш високий рівень розвитку та ще більше поглиблюють відстань техніко-технологічного розвитку та технологічного відставання менш технологічно розвинених країн. Відтак, подолання технологічного розриву пов'язаного із різними рівнями інноваційно-технологічного розвитку вітчизняної та провідних світових економічних систем в сьогоденних умовах стає питанням національної безпеки, економічної незалежності та розвитку, і є тим новим завданням, що актуалізує необхідність внесення відповідних змін до концепції

державної промислової політики із забезпеченням впровадження нових дієвих механізмів та інструментів державного регулювання.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання формування та реалізації інноваційної, інвестиційної політики інвестиційно-інноваційного забезпечення модернізації промисловості, проблематика інноваційного інвестиційного розвитку України досліджували у своїх працях провідні вітчизняні та зарубіжні науковці: Л. Дейнеко, П. Друкер, Л. Гітман, Ю. Капітанець, Н. Кравченко, М. Кисіль, М. Коденська, М. Крупка, М. Портер, Б. Санто, К. Макконелл, П. Массе, І. Луніна, А. Череп, У Шарп, Й. Шумпетер та інших. Науковцями ґрунтовно досліджено процеси інноваційного розвитку, аспекти інвестиційної діяльності, питання формування та впровадження державної промислової політики в управлінні та регулюванні інвестиційних інноваційних процесів в розбудові економічної системи країни.

Аналіз наукових досліджень та публікацій дав можливість дослідити існуючі концептуальні та методичні засади формування та впровадження державної промислової політики та її складових в процесі суспільно-економічних

трансформацій, окреслив теоретичні та емпіричні аспекти інвестиційних, інноваційних процесів в розбудові економіки держави. Разом з тим, фактично не дослідженим залишаються питання інвестиційного та інноваційного забезпечення процесів інвестиційно-інноваційного розвитку та техніко-технологічної модернізації промисловості країни в умовах переходу до «Індустрії 4.0.» та впровадження технологій Четвертої промислової революції, що набувають сьогодні нового змісту та актуальності.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження питання удосконалення інвестиційно-інноваційного забезпечення модернізації промисловості України в умовах переходу до технологій «Індустрії 4.0», Четвертої промислової революції та умовах сучасних, динамічних соціально-економічних змін.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основою дослідження засад інвестиційного інноваційного забезпечення є розумінням сутності та концептів самого поняття інновацій та інвестицій. Наразі, серед науковців не сформовано загального бачення цього поняття а інновації розглядають з позицій різного наукового розуміння їх змісту та значення.

У сучасній науці сформовано декілька основних підходів, що застосовуються іноземними та вітчизняними науковцями, щодо сутності та змісту поняття інновацій. Так, за першим підходом інновація визначається як зміна виробничої функції. За цим підходом інновація визначається як зміна технологій виробництва, що має визначне значення (Й. Шумпетер, [1] та ін.). За другим підходом інновації визначаються як процес розробки впровадження та комерціалізації інновацій. Це найбільш поширений підхід якого повною мірою, чи в комбінуванні із іншими баченнями чи підходами дотримуються значна частина науковців (Б. Твісс, Б. Санто [2], Л. Федулова, Ю. Яковець). Третій підхід є підходом до розуміння інновацій як до інструменту чи

засобу досягнення значних конкурентних переваг за умов системного впровадження інноваційної діяльності, змін та удосконалення товарів і технологій (П. Друкер [3], М. Портер [4]).

Значно іншим є четвертий підхід до інновацій як до кінцевого продукту чи технологічного рішення, що визначає інновацію як кінцевий результат інноваційної діяльності в вигляді готового продукту, технології чи послуги (А. Череп [5]). Слід зазначити, що наведені підходи до визначення сутності інновацій та інноваційної діяльності не виключають а доповнюють один одного і дозволяють зрозуміти системну сутність інновацій як складного комплексного процесу створення, виробництва та комерціалізації, поширення інновацій та як системну діяльність щодо створення умов для здійснення інноваційного процесу та ефективного впровадження інновацій через формування інвестиційного забезпечення, розбудову інноваційної інфраструктури та формування необхідних відносин, в тому числі на рівні державного регулювання, що необхідні для ефективного впровадження процесів інноваційної діяльності.

Процес інноваційної діяльності та його реалізація невід'ємно пов'язані із поняттям інвестицій та інвестування в інноваційний розвиток, оскільки інвестиції і є тим основним забезпеченням яке необхідне для впровадження та реалізації інновацій.

Відповідно до визначення наведеного У Шарпом та Г. Дж. Бейлі термін інвестиції визначається як процес «позбавлення» коштів сьогодні із метою отримання їх збільшеного обсягу в майбутньому [6]. Такої ж думки дотримувалися Л.Дж. Гитман та М.Джонк визначаючи інвестування як спосіб розміщення капіталу, що повинен забезпечити його заощадження, зростання [7]. За дослідженням М. Крупка інвестиції є тими вкладеннями які забезпечують приріст капіталу та створюють новий капітал [8].

У класичному розумінні інвестицій наведеному науковцями К. Макконелом та С. Брю інвестиції розуміються як витрати

на виробництво та накопичення засобів виробництва та збільшення матеріальних запасів [9]. Таким чином, розкривається складна багатоаспектна природа інвестиційних процесів та їх значення, не лише як процесу збереження та відтворення капіталу, але й як основного ресурсу, процесу техніко-технологічного забезпечення, оновлення засобів виробництва та відтворення процесів виробництва продукції.

Інше бачення щодо сутності інвестицій викладено у працях П. Массе, що визначає інвестиції передусім як вкладення у розвиток продуктивних сил підприємств та на макрорівні у розвиток продуктивних сил промисловості, суспільства [10]. Відтак, наведене визначення є найбільш повним розумінням важливості інвестицій в аспектах технологічної модернізації, матеріально-технічного оновлення виробництва та всього промислового комплексу, значення інвестування в освіту та розвиток кадрових ресурсів виробництва.

У дослідженнях Н. Кравченко інвестиційна діяльність визначається як комплекс заходів та дій юридичних та фізичних осіб із вкладання власних фінансових ресурсів спрямованих на отримання прибутку; або як діяльність державних чи приватних інституцій, що спрямована на реалізацію інвестиційного процесу із метою отримання економічного та соціального ефекту [11] такої ж думки дотримується М. Кисіль [12]. Таким чином, інноваційна діяльність визначається та окреслюється як певний процес акумулювання та спрямування фінансових ресурсів, а його кінцевою метою науковець визначає не лише економічний ефект, прибуток але й соціальний, суспільний ефект.

Так, на думку Ю. Капітанець інвестиційне забезпечення є сукупністю умов, необхідних ресурсів та заходів спрямованих на реалізацію інвестиційного процесу [13]. З таким визначенням важко погодитись, оскільки автор обмежує, замикає інвестиційну активність на забезпеченні самого інвестиційного

процесу, проте поняття інвестиційного забезпечення є значно ширшим та виступає частиною й інших економічних процесів.

Метою оновленої науково-технічної, інноваційної політики є створення необхідних сприятливих умов для інноваційного технологічного розвитку, здійснення фундаментальних та прикладних наукових досліджень створення та подальшого промислового впровадження інновацій з надання пріоритетів та особливої уваги інноваційним та технологіям Індустрії 4.0. та сучасним технологіям Четвертої промислової революції, з метою високотехнологічного розвитку вітчизняної промисловості зростання її конкурентоспроможності.

Здійснення оновленої інноваційної політики спрямоване на: сприяння розвитку інновацій, проведенню фундаментальних прикладних досліджень та дослідно-конструкторських робіт та створення нових наукових знань в сфері нових технологій Четвертої промислової революції; підтримку й стимулювання розробки нових інноваційних продуктів та процесів, розробки нових революційних технологій та їх промислового впровадження; забезпечення всебічної організаційної, інвестиційної підтримки діяльності науково-дослідних організацій, що здійснюють розробку нових технологій та інновацій для промисловості. Ефективними інструментами стимулювання інноваційного розвитку за цим напрямом повинно стати пряме державне фінансування виконання фундаментальних, прикладних досліджень, науково-дослідних робіт за державним замовленням за стратегічними для країни визначеними пріоритетними напрямами, з подальшим державним супроводом та впровадженням розроблених інновацій та технологій в промислове виробництво.

В сьогоденні умовах значної уваги потребує розбудова інфраструктури необхідної для інноваційного розвитку: науково-дослідних організацій;

техноцентрів; технопарків; бізнес-інкубаторів; центрів інноваційної діяльності; організацій, що здійснюють тестування, адаптацію технологій та інновацій; центрів експертиз; центрів сприяння трансферу технологій; центрів сертифікацій; патентних бюро; центрів сприяння та розвитку інновацій; та інших організацій та структур діяльність яких спрямована на розвиток підтримку інновацій та просування технологій від їх створення до промислового впровадження.

Необхідним завданням державної інноваційної та техніко-технологічної політики є налагодження та розбудова тісної співпраці науки, освіти, компаній інтеграторів технології та промислових підприємств інтеграторів нових інноваційних технологій Індустрії 4.0. та Четвертої промислової революції. Важливим завданням як інноваційної так і інвестиційної політики промислового розвитку є створення нової системи інвестиційно-інноваційного забезпечення створення та впровадження інновацій, що забезпечувала б інвестиційну активність в ефективне динамічне впровадження інновацій, модернізацію промисловості із застосуванням нових революційних технологій. Створення та ефективне функціонування такої системи потребує впровадження, застосування фінансових стимулів інструментів податкового, митного регулювання та стимулювання, надання податкових знижок, податкових канікул.

Визначна увага в новій інноваційній політиці повинна приділятися розвитку ІТ сектора, розвитку цифрових технологій як фундаментальної основи створення та впровадження нових технологій Індустрії 4.0. та Четвертої промислової революції. Відтак, розвиток ІТ сектора, фінансова, організаційна, інформаційна, підтримка діяльності та здійснених розробок є одним із першочергових завдань оновленої державної інноваційної політики в промисловості.

Важливим завданням оновленої інноваційної політики що успішно реалізується в таких розвинених країнах

світу як США, ЄС, Японія є розвиток інноваційної активності малого та середнього бізнесу та стимулювання виконання ними прикладних, науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, у частині як створення інновацій, так і забезпечення робіт компаній з інтеграції технічних розробок, технологій в промислове виробництво та стимулювання розвитку малого і середнього бізнесу в ІТ секторі. Інструментарієм державної політики в цьому аспекті може виступати як пряме державне фінансування стимулювання, субсидіювання впроваджених розробок та робіт через надання пільгових кредитів для розвитку МСП, компенсаційних програм стимулювання та залучення фондів та грандів; інформаційна, консультаційна підтримка, сприяння інтеграції та залученню цих підприємств в вертикально та горизонтально інтегровані промислові комплекси кластери, з чітким визначенням функцій і зобов'язань та забезпеченням цільовими контрактами на виконання робіт.

Державного забезпечення та контролю потребують захист інтелектуальної власності і результатів техніко-технологічних розробок, створення й забезпечення повноцінного функціонування вітчизняного ринку інновацій і сприяння у подальшому освоєнні вітчизняними підприємствами ринків технологій, інтелектуальної власності із забезпечення безпечного, економічно ефективного трансферу інновацій. Важливим для подальшого інноваційного розвитку є створення умов функціонування позабюджетних джерел фінансування наукових науково-дослідних робіт, діяльності інноваційних компаній та промислового впровадження інновацій через механізми венчурного фінансування, діяльність фондів комерційних, фінансових, інвестиційних організацій та інших структур.

Важливим джерелом фінансування створення та впровадження інновацій є функціонування спеціальних фондів венчурного капіталу і завданням

державної інноваційної та інвестиційної політики є подальша розбудова цих структур для фінансування інноваційної діяльності із забезпеченням прозорості та державного контролю над їх фінансуванням, з метою ефективного та прозорого використання коштів інвесторів і забезпечення ефективності та повноти функціонування цього провідного інвестиційного механізму.

Удосконалення політики в сфері інвестицій інвестиційно-інноваційного забезпечення спрямоване на створення дієвих механізмів інвестиційного стимулювання та активного залучення як внутрішніх так і зовнішніх інвесторів до фінансування процесів інноваційної діяльності і процесів створення та промислового впровадження інновацій нових технологій в модернізації вітчизняної промисловості.

Завданнями державної інвестиційної політики є: інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку та модернізації промисловості країни із впровадженням нових технологій Четвертої промислової революції; створення якісно нових правових економічних, організаційних умов для діяльності інвесторів; впровадження механізмів державного гарантування безпеки інвестицій і їх страхування від ризиків за стратегічними для країни цільовими державними програмами та в їх межах цільовими проектами модернізації промисловості, розбудови нових високотехнологічних галузей промисловості; розвиток ринку страхування та механізмів страхування інвестицій, для зменшення інвестиційних ризиків; зростання частки інвестування в основний капітал промислових підприємств; удосконалення бази нормативно-правового забезпечення прав інвесторів, захисту прав приватної власності; розбудову інститутів спільного інвестування інвестиційних, пенсійних, страхових фондів та активізація їх залучення до програм фінансування модернізації промисловості; збільшення державного контролю в сфері якості та безпеки інвестиційних проектів та

прозорості інвестицій з метою зростання безпеки інвестиційної діяльності. Необхідним є впровадження комплексу інструментів удосконалення державної податкової, митної політики, амортизаційної політики щодо впровадження змін зменшення податкового навантаження та надання пільг і преференцій спрямованих на стимулювання здійснення як внутрішніх інвестицій в придбання нових технологій, нового обладнання, здійснення НДДКР так і здійснення зовнішніх інвестицій; впровадження дій щодо зниження ризиковості інвестицій в інновації та модернізацію промисловості через зростання вимог до якості проектною та технічною документації та впровадження механізмів експертизи та відбору проектів та впровадження програм з цільовим проектним фінансуванням та інноваційно-інвестиційною діяльністю; та іншими заходами державного регулювання та контролю.

Першочерговим завданнями державної промислової інвестиційної політики є покращення в країні інвестиційного клімату, що значною мірою залежить як від внутрішнього правового, інституційного, економічного, соціального, середовища в країні так і від позицій країни за міжнародними рейтингами конкурентоспроможності.

Покращення інвестиційного клімату в країні сприятиме розвитку іноземних зовнішніх інвестицій, сприятиме впровадженню цільових державних програм де держава виступатиме учасником процесу інноваційного оновлення модернізації промисловості розробки, впровадження нових технологій, що забезпечить зростання ваги та значення процесів модернізації промисловості та стане сигналом і додатковими гарантіями для інвесторів про настання в країні позитивних економічних змін та зростання економічної динаміки. Дієвого фактичного впровадження потребують механізми концесій, надання лізингу на нове обладнання, устаткування.

Актуалізації державної політики в сфері інвестицій потребує ринок цінних паперів, через який може здійснюватися залучення інвестиційних ресурсів. Важливим для інвестиційного забезпечення інноваційної активності є створення спеціального Цільового фонду інноваційного розвитку, що забезпечуватиме акумулювання та залучення інвестиційних ресурсів і їх спрямування на фінансування наукових інноваційних проектів розвитку та впровадження нових технологій Індустрії 4.0., технологій Четвертої промислової революції.

Необхідним в цьому контексті є організація масштабного інформаційного та організаційного забезпечення в сфері залучення інвестицій, ініціювання, інформаційно-організаційна підтримка проведення зустрічей, круглих столів, семінарів, презентацій та виставок, що забезпечуватимуть презентацію нових проектів їх потенційним інвесторам і сприятимуть налагодженню співпраці органів державної влади, наукових інноваційних організацій, бізнесу, промисловості та потенційних внутрішніх і зовнішніх інвесторів.

Визначним сучасним кроком в реалізації оновленої державної політики може стати створення Банку інноваційних проектів куди будуть надходити потенційні інноваційні проекти, що потребують інвестування. Активна участь держави у процесах створення та функціонування такого банку гарантуватиме інвесторам відбір та перевірку проектів кваліфікованими фахівцями, проведення державної експертизи поданих проектів, чітке позоре визначення за проектами терміну окупності, прибутковості, особливостей умов реалізації та необхідних ресурсів і відповідно, забезпечення прозорості та контролю в залученні інвестицій, що буде додатковим сигналом для інвесторів та свідчитиме про безпеку та ефективність зазначених інвестицій.

Оновлення державної інвестиційної політики модернізація промисловості потребує зміни структури інвестицій. Так,

сьогодні основна частина капітальних інвестицій надходять у низько технологічні та середньо технологічні галузі виробництва. Реалізація оновленої промислової політики із впровадженням модернізації промисловості з застосуванням технологій Індустрії 4.0 та технологій Четвертої промислової революції потребуватиме спрямування інвестицій в технології та обладнання модернізацію високо технологічних галузей промисловості та розвиток нових високотехнологічних революційних галузей.

Зміни структури інвестицій та їх спрямування в нові високо ризикові галузі можлива за умови покращення інвестиційного клімату в країні. Його основними чинниками, як вже зазначалося, є верховенство права та ефективність правової системи в країні, зростання якості регуляторного середовища, політична та економічна стабільність, зменшення податкового навантаження, розвиненість фінансового ринку та фінансових ресурсів, експортна та інноваційна активність, розвиненість ринку цінних паперів, дерегуляції та лібералізації підприємницької діяльності, лібералізації валютних процесів; спрощення процедур державної реєстрації та ведення бізнесу, спрощення дозвільної системи, лібералізація процесів державного регулювання; удосконалення процедур захисту інвестицій та інші.

Висновки. Формування необхідного комплексу інвестиційно-інноваційного забезпечення процесів модернізації промисловості із впровадженням нових революційних технологій Індустрії 4.0. потребує удосконалення інвестиційної політики зі створенням спеціального цільового Фонду інноваційного розвитку, інвестування в інноваційну діяльність; розбудовою фондів венчурного капіталу та впровадженням механізмів венчурного фінансування; розширенням інформаційного організаційного забезпечення процесів залучення інвестицій; розвитком суспільно-приватного партнерства інвестування в

інноваційні проекти; розвиток інститутів та механізмів суспільного інвестування, формування сприятливого інвестиційного клімату.

Розбудова та реалізації оновленої науково-технічної, інноваційної політики потребує визначення та цільового забезпечення пріоритетних для країни напрямів наукових досліджень та інноваційних технологій Індустрії 4.0.; створення Банку інноваційних проектів; підтримки фундаментальних прикладних досліджень та НДДКР в сфері нових технологій; стимулювання розробки інноваційних продуктів, процесів, технологій та їх промислового впровадження; підтримки діяльності науково-дослідних організацій інноваційних структур; розвитку ІТ сектора, впровадження цифрових технологій, фінансової, організаційної інформаційної підтримки їх діяльності; розбудови інноваційної інфраструктури.

Література:

1. Шумпетер Й. Теория экономического развития : научное пособие. Москва : Прогресс, 1982. 401 с.
2. Санто Б. Инновация как средство экономического развития : научное пособие. Москва : Прогресс, 1990. 296 с.
3. Drucker Peter. Innovation and Entrepreneurship: Practict and Principles. New York : Harper and Row Publishes, 1985. 445 p.
4. Портер М. Конкуренция : научное пособие. Москва : Вильямс, 2005. 608 с.
5. Череп А. Теоретичні аспекти формування інноваційно-інвестиційної діяльності. *Інноваційна економіка*. 2010. № 17. С. 154-158
6. Шарп У. Инвестиции : навчальний посібник. Москва : Инфра-М, 1997. 1000 с.
7. Гитман Л. Дж. Основы инвестирования : навчальний посібник. Москва : Дело, 1999. 208 с.
8. Крупка М. Фінансово-кредитний механізм інноваційного розвитку економіки України : навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2001. 608 с.
9. Макконелл К. Экономикс: принципы, проблемы и политика : научное пособие. Москва : Инфра, 2003. 970 с.
10. Массе П. Критерии и методы оптимального определения капиталовложений : научное пособие. Москва : Статистика, 1971. 415 с.
11. Кравченко Н. Інвестиційна складова інноваційного розвитку. *Теоретичні та практичні*

аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2011. № 12. С. 23-27.

12. Кисіль М. Інвестиційне забезпечення розвитку аграрного виробництва та сільських територій. *Менеджмент*. 2009. №11. С. 225-230.

13. Капітанець Ю. Інвестиційне забезпечення фермерських господарств. *Інноваційна економіка*. 2010. №5. С. 141-144.

References:

1. Shumpeter, J. (1982), *Teoriya ekonomycheskoho razvytyia* [Theory of Economic Development], Prohress, Moscow, Russia, 401 p.
2. Santo, B. (1990), *Ynnovatsiya kak sredstvo ekonomycheskoho razvytyia* [Innovation as a tool for economic development], Prohress, Moscow, Russia, 296 p.
3. Drucker Peter. (1985) *Innovation and Entrepreneurship: Practict and Principles* [Innovation and Entrepreneurship: Practict and Principles], Harper and Row Publishes, New York, 445 p.
4. Porter, M. (2005), *Konkurentsya* [Competition], Vyl'iams, Moscow, Russian, 608 p.
5. Cherep, A. (2010), "Theoretical aspects of formation of innovative-investment activity", *Innovatsijna ekonomika*, №17, pp. 154-158.
6. Sharp, U. (1997), *Ynvestytsyy* [Investment], Ynfra-M, Moscow, Russian, 1000 p.
7. Hytman, L. (1999), *Osnovy ynvestyrovanyia* [Basics of investing], Delo, Moscow, Russian, 208 p.
8. Krupka, M. (2001), *Finansovo-kredytnyj mekhanizm innovatsijnoho rozvytku ekonomiky Ukrainy* [Financial-credit mechanism of innovation development of economy of Ukraine], LNU imeni Ivana Franka, L'viv, Ukraine, 608 p.
9. Makkonell, K. (2003), *Ekonomyks: pryntsypy, problemy y polityka* [Economics: principles, problems and politika], Ynfra, Moscow, Russian, 970 p.
10. Masse, P. (1971), *Krytery y metody optymal'noho opredelenyia kapitalovlozhenyj* [Criteria and methods for determining optimal investment], Statystyka, Moscow, Russian, 415 p.
11. Kravchenko, N. (2011), *Investytsijna skladova innovatsijnoho rozvytku*. [The investment component of the innovation development]. *Teoretychni ta praktychni aspekty ekonomiky ta intelektual'noi vlasnosti*. no 12, pp. 23-27.
12. Kasil, M. (2009), "Ensuring the development of agricultural production and of rural areas", *Menedzhment*, №11, pp. 225-230.
13. Kapitanets', Y. (2010), "Ensure farms", *Innovatsijna ekonomika*, №5, pp. 141-144.

Стаття надійшла до редакції 28.11.2019 р.